

LEHETŐSÉGEK ÉS FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN**Jól bánni pénzzel,
idővel, adottsággal****Várható viták • Módosult elképzelések**

A városházán most készül mérleg is meg erősíti: a főváros az idén többet gyarapodott, mint bármely más évben. Az új gazdasági feltételek között is gyorsult a fejlődés, s ennek hatása érezhető lesz 1980-ban, sőt 1981-ben is, mégha a következő időben a gazdaság egy-egy ága kevesebbet szánsat be ruházásra, mint korábban. A magyarázat: sok régi munka gyümölcse most érik be.

A legutóbb megtartott fővárosi szemle után a beruházók kijelentették: *az idén jóval több lakás készül el, mint tavaly, vagy előtte.* Az új negyedek gyarapodása a békási síkságon, Újpesten, vagy Csepelen szemmel látható. De vannak „láthatatlan” eredmények is. Jól halad a munka az Üllői út alatt. De a dél-pesti metró csak 1980-ban adják át. Igaz, akkor sok nagy változást hoz az új földalatti vonal és a négy gócpont az Üllői út mentén, sőt a város más részén is. *Épül az északi pálya is, itt 1981-ben indul meg a forgalom.*

Sok-sok milliárdot építettek be másutt is. A megújuló óbudai főutak, a dél-pesti kórház, a sportcsarnok és az új nagy közművek mind-mind a nyolcvanas évek elején nyílnak meg. S ami talán a legérdekesebb, az új beruházások hatása többszöröződik. *A Deák tér és a Nagyváradi tér közti metró átadása is javítja a közlekedést.* De ahogy megnyílik az Üllői úti vonal, a középső pálya is nagyobb részt vállal a forgalomban. S még nagyobb lesz az egész észak-déli metró jelentősége, ha a szerelvények elérik majd az Élmunkás teret is. Hasonlóan: ahogy elkészül a Szentendrei út aquincumi szakasza, ahogy megújul a Flórián tér, ahogy bővül az Árpád-híd, úgy többszöröződik meg az észak-déli közúti tengely fontossága a főváros életében. Ezt látjuk az egészségügyben, vagy a közművesítésben is. *Vagyis: a nehéz feltételek között is folytatódik a fejlődés.*

Mindez tükröz sok fontos szemléleti változást is. Ott és úgy kell építkezni, hogy a legtöbbet kapja az egész főváros. *Annak kell elsőbbséget adni, ami legjobban hasznosítható.*

Választani kell

A hosszú időre szóló tervek meghatározzák a fejlesztés irányait. Megjelölik, hol legyenek az új negyedek, merre terjeszkedjék a gyorsvasúti rendszer. De az megtörténhet, hogy az egyik nagy építkezés késik, a másik pedig meggyorsul. Így volt ez a múltban, s így lesz ez a jövőben is. *A távlati elképzelések nem határozatok, idővel módosulhatnak, sőt az élet megkívánja, hogy módosuljanak is.*

Ha egy időben megépül a Váci úton Újpestenig a metró, és megindul a Hungária-gyűrt a gyorsvillamos — nincs gond. *De ha kevés a pénz, választani kell!* S elképzelhető, hogy a fővárosnak előnyösebb lesz előbb

a Hungária-gyűrt megnyitni, Óbuda és Dél-Pest között. Csak gondos számítások után lehet dönteni. S ezt befolyásolhatja az új északi negyedek tervezése is. Ami valószínű: *sok vita lesz.*

Az új törekvések láthatók a kereskedelemben is. A Déli pályaudvar után most a Marx téren az új áruház építése jelzi, hogy a kereskedelem hálózatát jelentősen befolyásolja a földalatti vasút. Óriási a forgalom, ahol találkozik a metró és a vasút. Az előírások meghatározzák, hogy az új negyedekben mennyi boltot tervezzenek. Most Kispesztén úgy változtatták meg a tervet, hogy a városrészek központban gyorsítsák a fejlesztést. Itt nagy a forgalom, s a környező negyed lakói könnyen elérik a bevásárlóhelyet.

A fejlesztés alapelve: ami már felépült azt óvják meg. Ezzel kapcsolatos, hogy több

erőt szán a főváros a lakások felújítására. A belső negyedek megújítása sem odázható el. De a város szívében csak sok bontás árán lehet építkezni, vagyis csökken a lakások száma. Viszont a szabad területek messze vannak, így sokba kerül a közlekedés és a közművesítés. *Nem könnyű megállapítani a helyes arányt.*

Nehezebb feltételek

A Fővárosi Tanács számol azzal, hogy *a fejlesztésben nehezebbek lesznek a feltételek.* De a tervezés javítása, az új lehetőségek feltárása, a bátrabb kezdeményezés megalapozhatja, hogy a nyolcvanas években is tovább gazdagíthassák a várost.

Aczél Kovách Tamás